Írta: Relkovics Néda
2016. február 23. kedd, 19:51 -

Makkos Mária kegyhely keletkezése

1731. május 9-dike volt, mikor a budakeszi tölgyesen át öt fiatal munkás haladt. A kőfejtőből jöttek, ahol egész nap dolgoztak. Már hanyatlott a nap és hosszú árnyékokat vetett a földre. A tölgyek lombja csak most bontakozott ki, de a csalogány már vígan csattogtatta szívvidító dalát. A munkások fáradságuk ellenére is jókedvűen beszélgettek, jóízűt nevettek, majd énekbe kezdtek. Amint mennek, egyszerre egy közülük -– Traub János – megáll, mereven, tekint maga elé és kalapot emel. Társai ránéznek, s azt hiszik, tréfál.

–Kinek köszönsz, a magad árnyékának? – kérdi a jókedvű Jancsi.

–Eredj már – szól Andris és tréfálkozva hátba üti.

De Traub nem felel, arca mozdulatlan marad. Társai szeme irányát keresik s azt látják, hogy szemét egy tölgyfára szegezi. Majd keresztet vet és kalapját feltéve társaihoz fordul. Arca kipirult, szeme, mintha lázasan csillogna.

–Társaim, jelenést láttam – szól, – ezen a tölgyfán az Üdvözítőt pillantottam meg keresztrefeszítve s mellette a Szent Szűzet.

Társai kétkedve tekintenek rá.

–Semmit sem láttam – vélekedett Gyuri – szemed káprázott.

–Ne tréfálj – szólt Jancsi – ne csapj be minket!

–Csak nem gondolod, hogy ilyen szent dologból tréfát űzök?! – válaszolt Traub – ez jelenés volt. S nem tudjátok-e, hogy e tölgyfa körül már Buda visszavétele korában is támadt különös

fényesség?

Tovább mentek s nemsokára hazaértek. Traubot látomása foglalkoztatta. Otthon azonban nem szólt, de mielőtt lefeküdt volna, fáradságot felejtve térdenállva elimádkozta az olvasót. Másnap ismét korán indult a kőfejtőbe, de a nehéz munka sem bírta látomását elfelejteni. Mikor este hazafelé tartott, az előző napi esemény megismétlődött: a tölgyfán újból a keresztrefeszített Megváltót látta és mellette a Szent Szűzet. Megállt és kalapot emelt. Társai semmit sem láttak.

–János ugyan jer –szólt Gyuri – nincs ottan semmi.

Traub keresztet vetett és tovább ment.

–Ti nem láttátok? – kérdezte – Oly világosan láttam, mint tegnap.

–János, János, azt hiszem meghibbantál – nevetett Gyuri, mire a többiek is tréfára fogták a dolgot.

–Ne csúfoljatok – szólt Traub sértődötten – megver érte az Isten.

S jelenése naponta megismétlődött Valahányszor a tölgyfához ért, látta és kalapot emelt. Társai azonban mindig jobban gúnyolták és nevették. Traub békés természetű ember volt s ezért ki akart térni a csúfolkodás elől. Képet akasztok a fára – mondogatta, – akkor azt hiszik, hogy a kép előtt emelek kalapot. De könnyebb volt elhatároznia, mint cselekednie. Honnan vegyen képet? Búcsúkor ugyan beszerezheti, de mikor lesz még a faluban búcsú! Amint így töprenkedik, eszébe jut, hogy van a faluban, aki ügyesen rajzol. Nem tétovázik, hanem veszi kalapját, elmegy hozzá és kéri, rajzolja meg csak egy papírlapra az Üdvözítőt a keresztfán és melléje a fájdalmas Anyát. A rajzoló csodálkozva tekint Traubra, de kívánságát teljesíti. Traub megköszöni és örömmel siet az erdőbe a jól ismert tölgyfához és a papírlapot ráerősíti. Most már nyugodtan emelheti meg a kalapját, nem fogják kigúnyolni.

Egy ideig csak ment a dolog s a társak csakugyan elhallgattak, sőt maguk is köszöntek a kép előtt. A papírlapot azonban megviselte az időjárás. Más kép kell ide, szólt magában Traub. Ettől fogva nehezen félretett filléreiből festményre gyűjtögetett. Lassan gyűlt a pénz, mert bizony a kőfejtés nem könnyű munka és a hetibér sem kecsegtető. De Traub csak gyűjtögette a pénzt. Mialatt társai vasárnaponként vígan söröztek a korcsmában, Traub kiment a tölgyesbe és elmondta az olvasót, s mikor a templombúcsú elérkezett, nem vásárolt magának új ruhafélét, hanem takarékoskodott, hogy képet vehessen. Mikor aztán már szép összeg volt együtt, felvette kalapját és elment a plébánoshoz tanácsért.

–Isten hozott János, mi járatban vagy? – szólította a plébános, miközben kezet fogott vele és beljebb tessékelte. Traub nem sokáig habozott, hanem elmondta, hogy mi történt vele a tölgyesben s most arra kéri, ajánljon neki megfelelő festőt Budán.

–Van-e elég pénzed? – kérdezte a plébános.

Traub boldogan megnevezte a rendelkezésre álló összeget, mire a plébános így szólt:

–Derék ember vagy, János, ezért a pénzért már rendelhetsz képet. Keresd fel Budán Falkoner Ferenc festőművészt a Vízivárosban, bizonyára szépen megfesti; több templomképet festett már és olyan művész, akire nyugodtan rábízhatod.

Traub megköszönte az útbaigazítást s harmadnapra elbúcsúzott övéitől.

–Édes anyám – szólt – Isten segítségével szép képet festetek. Örömnap lesz, ha rákerül a fára!

Másnapra már megjött.

–Sikerült – kiáltotta messziről – szép képet választottam, s azzal beljebb került. Fáradt volt a gyaloglástól, mert Budakesziről a Vízivárosba és onnan vissza messze az út, de mit nem tett

volna a kedves látomásért?! Elmondta, hogy a festőművész több képet mutatott, de ő egy olasz eredetű kegyképet választott a megfestésre, legjobban ez tetszett neki. Rokonszenves, kedves ember a festő – mondotta – s nem is kért érte sokat. A házbeliektől hallottam, hogy a festést Isten nagyobb dicsőségére végzi.

–S mikor készül el a kép? – érdeklődött Éva húga.

–Két hét alatt meglesz, akkor ismét bemegyek – szólt Traub.

Múltak a napok és telt a két hét. Traub ismét Budára rándult, hogy a képet elhozza. Falkoner mester azonnal szerény műtermébe vezette, s ott a festőállványon megmutatta neki a megrendelt képet.

–Már megszáradt – szólt a művész, – de azért vigyázattal vigye. Azután halkan hozzátette:

–Talán utolsó képem, amelyet megrendelésre festettem.

Traub csodálkozva tekintett rá:

–Csak nem hagyja abba a festést? – kérdezte.

Falkoneren meglátszott, hogy többet mondott, mintsem akart, de most már válaszolnia kellett.

–Úgy értem, hogy pénzért – szólt.

Traub még jobban csodálkozott, mire a művész így szólt:

–Karmelita leszek s akkor csak rendfőnököm meghagyására festhetek.

Traub megilletődött. A művészt gondolatban már csuhában látta és Dicsértessék atyámmal távozott, mire Falkoner nem győzte mosolyát elrejteni.

–Köszönöm az előlegezett megszólítást – mondotta – dicsértessék…

Estére megérkezett Traub. A képet óvatosan kicsomagolta és az asztalra állította. Anyja és húga is nagyon szépnek találták.

–Holnap már a fára erősítem – szólt Traub s alig tudott aludni az izgalomtól.

Hajnalban már talpon volt. Kisietett a tölgyesbe és a képet a fára erősítette. Mikor a hajnali harangszó megszólalt, Traub már a kép előtt mondta el az Ave Máriát. A kép elhelyezésének híre gyorsan elterjedt a faluban. Az embereknek tetszett és dicsérték érte a derék Traubot.

–Menjünk Szűz Máriához a makkosba – mondották s lassan-lassan mind többen jártak oda.

Egy alakalommal a kőfejtő munkások ismét együtt tartottak hazafelé, de Traub nékül. Mikor a tölgyfához értek, Gyuri így szólt:

–Sajnálom Jánost, hogy oly súlyosan megbetegedett. Az orvos kevés reményt ad. Ha Szűz Mária meggyógyítaná, elhinném, hogy látomása volt.

–Szegény ember – fűzte hozzá Jancsi – most kiadta a pénzét a képre, holott orvosra és patikára kellene.

–Bizony, ha hamarosan fel nem gyógyul, koldusbotra juthat – szólt Pali.

Mikor a faluba értek, benéztek Traubékhoz, de bebocsátást nem nyertek. Éva vörösre sírt szemmel panaszolta, hogy az orvos lemondott róla. Többnyire magánkívül van s ha egy pillanatra magához tér, csak ezt sóhajtja: Szűzanyám, gyógyíts meg, s utána ismét eszméletét veszti. Most várják a plébános urat.

Szomorúan ballagtak haza a kőfejtők, ki-ki a maga szállására.

Kora reggel Éva az orvoshoz ment. Sápadt volt, de nyugodt. Útközben a harangozóval találkozott.

–Jó reggelt – köszöntötte s várta, nem mondja-e, hogy kondítsa meg a lélekharangot?

–Jó reggelt – szólt Éva – betegünk átaludta az éjszakát.

A harangozó csodálkozva nézte s fejét rázta. Az estét biztosan nem éri meg, gondolta.

Az orvos sietve meglátogatta Traubot s nem győzte csodálni. Láza elmúlt, frissnek látszott, és amit napok óta nem tett, enni kért. Estére már annyira javult, hogy harmonikáján kívánt játszani. Az Ave Máriát pedig már anyjával együtt mondotta el. Három nap múlva már talpon volt, csak a tölgyesbe menni nem engedte az orvos.

–Csodálatos gyógyulás – mondotta.

–Igen, – lelkesedett Traub – a Szűzanya nem hagyott el!

Mária megsegítette, mondották a falubeliek és tömegesen felkeresték a tölgyest. Most már misem tartotta őket vissza: bajukban, nehézségeikben Szűz Máriához fordultak segítségért és meghallgatást nem egy ízben nyertek.

Egy alkalommal a falu földesura, Zichy Miklós gróf éppen arra járt hintaján. Meglátva a tömeget, kiszállt és érdeklődött a dolog után.

–Népünnepélyt tartotok? – kérdezte, de nemsokára megtudta a kép történetét. Maga is mélyen vallásos lévén elhatározta, hogy ide kápolnát épít és szándékát nemsokára meg is valósította. Gyönyörű templomszentelési ünnepet tartottak a budakesziek s nem győztek örömüknek kifejezést adni. De legjobban mégis a jámbor Traub örül, mikor a főoltárra helyezett kegykép előtt leborulhatott.

A búcsújárás mindig nagyobb és nagyobb arányokat öltött, s a plébános már alig győzte a munkát. Ekkor ismét a derék földesúr jött segítségére. Saját költségén kolostort építtetett és a Szentháromságról nevezett szerzetesrendet telepítette le a hívek gondozására. Keresztesbarátoknak hívta őket a nép, mert öltözetükön piros és kék keresztet viseltek.

***

Hol van ma már a gyönyörű templom, hová lett a kolostor? II. József császár feloszlatta a rendet, ezután lassan minden rombadőlt. De a budakesziek megmentették a kegyképet: plébánia templomukban ma is látható a derék Traub festménye.

Forrás:

Relkovics Néda: Makkos Mária kegyhely keletkezése.. In: Miről susog a pilisi erdő? Szent István Társulat, Budapest. 1943. 112- 116.